

ศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กรณีศึกษาเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์
ตำบลบึงงาม อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด

Potential for Managing Natural Attractions Case Study Phanamthip Cave No Hunting Area
Buengngam Sub - District Nongphok District Roi Et Province.

อุดมพร สีนาหอม¹ และพงศ์สวัสดิ์ ราชจันทร์²

Udompon Seenahom¹ and Pongsawut Rachjun²

¹นักศึกษา คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

²อาจารย์ คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

¹Student of Faculty of Law and Politics Roi Et Rajabhat University

²Lecturer of Faculty of Law and Politics Roi Et Rajabhat University

Corresponding Author Email: seat007@outlook.com

Received: 18 June 2021

Revised: 29 July 2021

Accepted: 5 August 2021

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กรณีศึกษาเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์ ตำบลบึงงาม อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด 2. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กรณีศึกษาเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์ ตำบลบึงงาม อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด และ 3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กรณีศึกษาเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์ ตำบลบึงงาม อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีเครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก โดยมีกลุ่มเป้าหมาย 5 กลุ่ม จำนวน 20 คน ที่มาจากการเลือกแบบเจาะจง แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากเอกสารและแบบสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์แบบเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กรณีศึกษาเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์ ตำบลบึงงาม อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด 1.1) จะควบคุมตามนโยบายของกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช 1.2) เน้นกฎระเบียบของหน่วยงานเป็นหลัก 1.3) มีกฎระเบียบทางราชการ 1.4) อยู่ในกฎระเบียบของกฎหมาย และควบคุมเจ้าหน้าที่ที่มีความใส่ใจกับองค์การ ในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติไม่ว่าจะเป็นสิ่งต่าง ๆ ที่นำมาสร้างหรือตกแต่งพื้นที่จะต้องเป็นวัสดุที่มีในธรรมชาติ 2) เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ 2.1) การสื่อสารที่ผิดพลาดจากเจ้าหน้าที่และนักท่องเที่ยว 2.2) เขตห้ามล่าสัตว์ป่าอยู่บนภูเขาอาจจะมีปัญหาเรื่องสัญญาณโทรศัพท์ 2.3) เจ้าหน้าที่ให้บริการนักท่องเที่ยวเฉพาะด้านไม่มี 2.4) ขาดจุดดึงดูดหรือจุดที่สนใจอื่นที่รองรับนักท่องเที่ยวได้ 2.5) อาคาร และสถานมีน้อยไม่พอรองรับนักท่องเที่ยว และ 3) แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กรณีศึกษาเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์ ตำบลบึงงาม อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ประกอบด้วย 3.1) ด้านการวางแผน อาทิ นำเจ้าหน้าที่ไปศึกษาดูงาน นอกสถานที่เมื่อมีโอกาส 3.2) ด้านการจัดองค์การ คือ ควรมีการอบรม หรือสร้างความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้อยู่เสมอ 3.3) ด้านการสั่งการ เจ้าหน้าที่ทุกคนต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด และจะต้องกระตือรือร้นในการมารับฟังข่าวสารเป็นประจำ และ 3.4) ด้านการควบคุม เน้นการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานในส่วนต่าง ๆ ขององค์กรเพื่อให้งานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดสอดคล้องไปตามแผนคำสั่งและหลักการที่วางไว้เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์

คำสำคัญ: ศักยภาพ, การจัดการ, แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ

Abstract

The purposes of this study were 1. to study the potential of natural tourist attraction management, a case study Phanamthip Cave No Hunting Area Buengngam Sub-district, Nongphok District, Roi Et Province 2. To analyze the problems and obstacles of the potential in the management of natural tourist attractions, a case study Phanamthip Cave No Hunting Area Buengngam Sub-district, Nongphok District, Roi Et Province and 3. to suggest ways to solve problems and obstacles of potential management of natural tourist attractions, a case study of Phanamthip Cave No Hunting Area Buengngam Sub - district, Nongphok District, Roi Et Province. It is a qualitative research with research tools such as an indepth interview with 5 target groups 20 people, then use the information gathered from the document. Literature and interview form. The results of the research showed that 1) the potential in the management of natural tourist attractions Case study of Tham Pha Nam Thip Non-Hunting Area, Bueng Ngam Sub-district, Nong Phok District, Roi Et Province 1.1) will be controlled according to the policy of the Department of National Parks, Wildlife and Plant Conservation 1.2) Emphasize the rules and regulations of the agency 1.3) Government regulations 1.4) is in the rules of the law and controls the staff to pay attention to the organization In the management of natural attractions, whether things that are used to create or decorate the area must be materials that are in nature. 2) To analyze the problems and obstacles of potential management of natural attractions 2.1) Miscommunication from officials and tourists 2.2) Non-hunting areas in the mountains may have problems with telephone signal 2.3) Tourist service staff No specific aspect 2.4) Lack of attraction or other points of interest that can accommodate tourists 2.5) There are few buildings and places to accommodate tourists and 3) Approaches to solving problems and obstacles of potential in managing natural attractions A case study of Tham Pha Nam Thip Non-Hunting Area, Bueng Ngam Sub-district, Nong Phok District, Roi Et Province consisted of 3.1) planning, for example, taking officers to study work outside the place when there is an opportunity 3.2) organization management, that is, there should always be training or knowledge building for knowledgeable officers 3.3) ordering All staff must strictly follow. and must be keen to come and listen to the news regularly; and 3.4) control. Emphasis is placed on monitoring and monitoring the operations in various parts of the organization to ensure that the work is in accordance with the specified goals in accordance with the plans, orders and principles laid out in the Tham Pha Nam Thip Non-Hunting Area.

Keywords: Potential, Management, Natural Attraction

บทนำ

ปัจจุบันการท่องเที่ยวในประเทศไทยมีหลายประเภท เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเกษตรการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ เป็นต้น ซึ่งการท่องเที่ยวแต่ละประเภทยังมีความแตกต่างกันและมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ที่โดดเด่นไม่เหมือนกัน แต่สิ่งที่นักท่องเที่ยวจะได้รับคือความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวยังส่งผลกระทบต่อสภาพสิ่งแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยวทำให้สถานที่นั้นอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อความเจริญก้าวหน้าเสียทรัพยากรทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยเป็นอย่างมาก เป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญนำมาซึ่งเงินตราต่างประเทศ นอกจากนี้ การท่องเที่ยวยังมีส่วนสำคัญในการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานของการคมนาคมขนส่งรวมถึงการค้า

และการลงทุนขยายโอกาสด้านการค้าและการลงทุนของไทยเพิ่มขึ้น และการบริการทางสังคมทุกด้านที่มีความครอบคลุมทั่วถึง ทำให้รายได้ประชาชนสูงขึ้น ปัญหาความยากจนลดลงและคุณภาพชีวิตประชาชนดีขึ้น (สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554, น.32) การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่ผ่านมา แม้สามารถสร้างรายได้มหาศาลในระบบเศรษฐกิจของประเทศแต่ได้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรท่องเที่ยวทั้งด้านธรรมชาติและวัฒนธรรมอย่างฟุ่มเฟือยเพื่อผลประโยชน์สูงสุด เป็นผลให้ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เสื่อมโทรมเสียหาย ถือได้ว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีส่วนทำลายทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม โดยมีการศึกษาที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบสร้างความเสียหาย เช่น การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรการท่องเที่ยวชุมชน การท่องเที่ยววัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ ซึ่งล้วนเป็นแนวทางการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism) และเพื่อผลสำเร็จสูงสุดในการพัฒนาแบบยั่งยืน ควรดำเนินการพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปด้วยซึ่งอาจเรียกได้ว่า “นิเวศพัฒนา” (Eco Development) คือ การพัฒนาควบคู่กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554, น.8) เนื่องจากประเทศไทยมีฐานเศรษฐกิจที่อิงกับการท่องเที่ยวและมีรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากมหาศาล ทำให้การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่น่าจับตา การที่นักท่องเที่ยวเริ่มใส่ใจหาประสบการณ์ตรงจากการสัมผัสวัฒนธรรมการดำเนินชีวิตและวิถีชีวิต รวมทั้งจิตวิญญาณที่มีความเป็นเอกลักษณ์จากแหล่งท่องเที่ยวที่เข้ามาชมมากขึ้น นอกจากนี้ การท่องเที่ยวยังสามารถเป็นเครื่องมือในการพัฒนาโดยใช้การท่องเที่ยวเป็นเงื่อนไขและสร้างโอกาสให้องค์กรชุมชนเข้ามามีบทบาทสำคัญในการวางแผนทิศทางการพัฒนาชุมชนของตนในชุมชน ชุมชนท้องถิ่นเป็นกลไกที่มีความสามารถในการบริหารจัดการ มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเชื่อมโยงกันในทุกมิติ เป็นพลังหลักในการพัฒนาฐานรากของประเทศให้มั่นคง ชุมชนพึ่งตนเองจัดการโดยตนเองสามารถบรรเทาปัญหาเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงนับเป็นโอกาสที่ดีหากชุมชนมีแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างถูกต้อง มีบทบาทเป็นเจ้าของมีสิทธิในการจัดการดูแล เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้มาเยือน ชุมชนเป็นเจ้าของและมีส่วนในการจัดการ นอกจากนี้ การท่องเที่ยวยังสามารถเป็นเครื่องมือในการพัฒนาโดยใช้การท่องเที่ยวเป็นเงื่อนไขและสร้างโอกาสให้องค์กรชุมชน (ภัทรพงศ์ อินทรกำเนิด และคณะ, 2553) การสนับสนุนและส่งเสริมให้ชุมชนสามารถบริหารจัดการใช้ประโยชน์จากทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางสังคม ทุนทางทรัพยากรธรรมชาติ ขนบธรรมเนียมและประเพณีและวัฒนธรรมชุมชนเพื่อแก้ปัญหาความยากจนและพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน เป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญยุทธศาสตร์หนึ่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 ซึ่งในปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์กำลังได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ดังนั้น หากชุมชนท้องถิ่นสามารถตั้งศักยภาพการท่องเที่ยวด้านต่าง ๆ ในชุมชนมาพัฒนาเพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชนควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมย่อมจะทำให้การพัฒนาประเทศบรรลุวัตถุประสงค์ตามยุทธศาสตร์ที่ตั้งไว้มีลักษณะเด่นหลายอย่างคือ มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์ด้วยธรรมชาติที่งดงาม มีแหล่งอารยธรรมทางประวัติศาสตร์มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นที่รุ่งเรืองมาแต่อดีตที่ทรงคุณค่า วัฒนธรรมพื้นบ้าน วิถีชีวิตที่เรียบง่าย ความมีน้ำใจของชุมชนเป็นเสน่ห์ที่มนต์ใจนักท่องเที่ยว ซึ่งในปัจจุบันการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนต้องได้รับการพัฒนาศักยภาพของคนในท้องถิ่นจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการอย่างมืออาชีพ ซึ่งหากการพัฒนานั้นเป็นการพัฒนาอย่างเป็นระบบแล้วก็จะทำให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเราจำเป็นต้องมีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน หมายถึง การจัดการทรัพยากรเพื่อตอบสนองความจำเป็นทางเศรษฐกิจสังคมและความงามทางสุนทรียภาพในขณะเดียวกันก็สามารถที่จะรักษาความเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม และระบบนิเวศโดยใช้ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอันมีคุณค่าอย่างรอบคอบ ซึ่งการท่องเที่ยวในปัจจุบันนี้ถือได้ว่านักท่องเที่ยวมีความต้องการที่จะศึกษาเรียนรู้สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติเป็นจำนวนมากศูนย์อนุรักษ์ป่า อุทยาน เป็นสถานที่ที่เหมาะสมแก่การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ มีระบบนิเวศเป็นป่านุรักษ์ธรรมชาติรวมถึงมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้นักท่องเที่ยวเข้ามาศึกษาและเรียนรู้ธรรมชาติ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาเพื่อพักผ่อนและทำกิจกรรมแต่ปัญหาที่เกิดขึ้น

ตามมาจากการท่องเที่ยวคือเมื่อมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาจำนวนมากจึงทำให้เกิดปัญหาสภาพแวดล้อมเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว (บานเย็น ชาญธนะวัฒน์, 2545, น.67) ทั้งนี้ ตำบลบึงงาม อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด มีแหล่งที่เกี่ยวหลากหลาย เช่น เจดีย์ชัยมงคล วัดผาน้ำทิพย์ ผาน้ำย้อย และเป็นที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวของเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์หรือผาหมอกมียาว ตั้งอยู่ที่ตำบลบึงงาม อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ผาหมอกมียาวก็เป็นอีกหนึ่งสถานที่ที่ท่องเที่ยวยามหน้าหนาวของภาคอีสาน ที่แน่นอนว่าคุณก็น่าจะมาเยือนสักครั้งเช่นกัน โดยสถานที่ตั้งอยู่ในบริเวณวนอุทยานเทือกเขาเขียวเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาหมอกมียาว จังหวัดร้อยเอ็ด ในช่วงเช้าและเย็นเมื่อมองจากจุดชมวิวผาหมอกมียาวจะเห็นทิวทัศน์ที่สวยงามและทรัพยากรธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์มากที่สุดของประเทศไทย นอกจากนี้แล้ว ผาหมอกมียาวยังถือว่าเป็นสถานที่ที่เหมาะสำหรับที่อยากจะสัมผัสธรรมชาติแบบใกล้ชิดและมีเส้นทางศึกษาธรรมชาติผาหมอกมียาว ชมป่าสนไพรไทย สัตว์ป่า และการเกื้อกูลกันในระบบนิเวศสิ่งแวดล้อมที่มีความเป็นธรรมชาติสำหรับท่านที่ต้องการมาเที่ยวและพักผ่อน อีกทั้งยังมีสถานที่สำหรับจัดประชุมสัมมนา มีที่พร้อมทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นห้องประชุม อาคาร ที่พัก เต็นท์กิจกรรม แคมป์ไฟ กิจกรรมเดินป่า (เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์, 2559, ออนไลน์)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กรณีศึกษาเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์ ตำบลบึงงาม อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ในศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์ ว่ามีลักษณะอย่างไรในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะสามารถรักษาระบบธรรมชาติและสัตว์ป่าให้คงอยู่กับเราอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กรณีศึกษาเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์ ตำบลบึงงาม อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กรณีศึกษาเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์ ตำบลบึงงาม อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กรณีศึกษาเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์ ตำบลบึงงาม อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ (qualitative research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. **กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย** ได้แก่ ประกอบด้วย 1) คณะผู้บริหาร จำนวน 1 คน 2) เจ้าหน้าที่อุทยาน จำนวน 9 คน 3) นายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 4 คน 4) สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 4 คน และ 5) ประชาชน จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 20 คน ที่มาจากการเลือกแบบเจาะจง

2. **เครื่องมือในการวิจัย** ได้แก่ แบบการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth-interview) โดยมีกรอบวิเคราะห์ตามประเด็นที่จะทำการศึกษาซึ่งทำการสังเคราะห์จากกรอบแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัย โดยอยู่ภายใต้ประเด็นการวิจัย คือ 1) ประเด็นศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ 2) ประเด็นปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ และ 3) ประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพในการจัดแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ

3. **การเก็บรวบรวมข้อมูล** ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 1) ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมาย 2) ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลเอกสารต่าง ๆ (document research) อาทิ หนังสือ ตำรา เอกสารวิชาการ งานวิจัย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

4. **การวิเคราะห์ข้อมูล** ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมาย และการรวบรวมข้อมูลเอกสารต่าง ๆ มาวิเคราะห์ในเชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กรณีศึกษาเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำน้ำทิพย์ ตำบลบึงงาม อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กรณีศึกษาเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำน้ำทิพย์ ตำบลบึงงาม อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการศึกษาพบว่า ด้านการวางแผน พบว่า การกำหนดเป้าหมายที่ต้องพิจารณาถึงความพร้อมขององค์กรจนปัจจัยที่ช่วยในองค์กร หรือหน่วยงานบรรลุเป้าหมายและจัดทำแผนงานขึ้นมาเพื่อดำเนินงานกระบวนการของการพิจารณาตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร อย่างไร มีการเลือกวัตถุประสงค์นโยบายโครงการและวิธีปฏิบัติเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์นั้น เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำน้ำทิพย์มีการกำหนดวัตถุประสงค์สำหรับช่วงเวลาข้างหน้าและกำหนดสิ่งที่จะกระทำต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ มีการวางแผนตามนโยบายกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช มีการวางแผนทางด้านบุคลากรตามที่ได้รับมอบหมาย อีกส่วนมีการวางแผนด้านสถานที่ให้สอดคล้องกับนโยบายของกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืชในการวางแผนของเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำน้ำทิพย์จะต้องสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ของเขตห้ามล่าสัตว์ป่า มีวัตถุประสงค์ของงานเน้นในการรักษาสีเขียวล้อมให้มีความสมบูรณ์ทางธรรมชาติของป่าไม้เป็นหลักและยังมีการดำเนินงานที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ปฏิบัติงานตามกรอบของแต่ละหน่วยงานผู้พิทักษ์ป่าเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำน้ำทิพย์ ดำเนินการจัดประชุมวางแผนหน่วยงานเกี่ยวกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยวในทุก ๆ เดือน คณะผู้บริหารหรือบุคลากรเจ้าหน้าที่จะต้องคิดค้นไอเดียหรือแสดงความคิดเห็นที่ทำให้มีความดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น พักแรม เข้าค่าย ตั้งเต็นท์ จัดบาร์บีคิว และมีการประชาสัมพันธ์ให้กับบุคลากรในองค์กรและนักท่องเที่ยวให้มีการส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด ผลการศึกษาประเด็นศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ด้านการจัดการองค์การ พบว่า การให้รายละเอียดงานทุกอย่างที่ต้องกระทำเพื่อความสำเร็จของเป้าหมายขององค์การแบ่งปริมาณงานทั้งหมดเป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่สามารถปฏิบัติได้โดยบุคคลเดียวและการกำหนดกลไกของการประสานงานของสมาชิกองค์กร เพื่อให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันด้านการจัดการองค์การของเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำน้ำทิพย์โดยรวมชี้ให้เห็นว่า 1) เน้นให้ความสำคัญกับหน่วยงานและองค์กรเป็นหลัก 2) จัดการบริหารงานอย่างเป็นระบบ 3) บริหารงานแบบผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา 4) จัดประชุมการวางแผนก่อนปฏิบัติงานทุกเดือน ผลการศึกษาประเด็นศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ด้านการสั่งการ พบว่า กระบวนการของการสั่งการและการใช้อิทธิพลต่อกิจกรรมต่าง ๆ ของสมาชิกของกลุ่มภาระหน้าที่ในการใช้ความสามารถชักจูงคนงานให้ปฏิบัติงานอย่างดีที่สุดหรือใช้วิธีการจูงใจจนทำให้องค์กรสามารถบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำน้ำทิพย์จะเป็นการสั่งการตามลำดับมีหัวหน้าเขตหัวหน้าหน่วยและเจ้าหน้าที่หรือพนักงานจะแบ่งความรู้ความสามารถของบุคลากรนั้น ๆ ให้มีการจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับมอบหมายการสั่งการเป็นไปตามระเบียบทางราชการมีการสั่งการในรูปแบบที่มีหนังสือให้คำพาในที่ประชุมของเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำน้ำทิพย์ และมีคำสั่งจากกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืชตามกฎหมายของกฎหมายเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำน้ำทิพย์มีการสั่งการที่เป็นระบบของหน่วยงานองค์กร ผลการศึกษาประเด็นศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ด้านการควบคุม พบว่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำน้ำทิพย์จะมีการควบคุมบุคลากรโดยยึดหลักระเบียบราชการและควบคุมบุคคลภายนอกที่เข้ามาใช้สถานที่แหล่งท่องเที่ยวโดยยึดหลักของกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืชหรือใช้มาตรการอย่างเด็ดขาด องค์กรจะได้ถูกใช้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดเพื่อความสำเร็จของเป้าหมายขององค์กร ด้านการควบคุมของเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำน้ำทิพย์จะควบคุมตามนโยบายของกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช 1) เน้นกฎระเบียบของหน่วยงานเป็นหลัก 2) มีกฎระเบียบทางราชการ 3) อยู่ในกฎระเบียบของกฎหมายและควบคุม

2. ปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กรณีศึกษาเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ถ้ำผาน้ำทิพย์ ตำบลบึงงาม อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการวิจัยพบว่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์บุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ที่มีจำนวนน้อยและยังมีปัญหาในองค์กรหน่วยงานในด้านการวางแผนไม่มีเจ้าหน้าที่ในด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเฉพาะด้าน การจัดสรรงบประมาณมีน้อยหรือแทบจะไม่มีทางไกลจากแหล่งชุมชน หรือหมู่บ้านปัญหาอุปสรรคของไฟฟ้าและน้ำประปาเข้าไปไม่ถึงในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์ การจัดการด้านการวางแผนในบางส่วนเป็นไปตามกำหนดการหรือมีการล่าช้าวัตถุดิบที่ใช้ในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ผลการศึกษาประเด็นปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ด้านการจัดองค์การ พบว่า องค์กรเน้นการออกตรวจตระเวนดูแลรักษาพื้นที่ในองค์กรต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช และจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายทางเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์จะมีการสื่อสารเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว อาจมีปัญหาคือ 1) การสื่อสารที่ผิดพลาดจากเจ้าหน้าที่และนักท่องเที่ยว 2) เขตห้ามล่าสัตว์ป่าอยู่บนภูเขาอาจจะมีปัญหาเรื่องสัญญาณโทรศัพท์ 3) เจ้าหน้าที่ให้บริการนักท่องเที่ยวเฉพาะด้านไม่มี 4) จุดดึงดูดหรือจุดที่สนใจอื่นที่รองรับนักท่องเที่ยว ได้ และ 5) อาคารและสถานมีน้อยไม่พอรองรับนักท่องเที่ยว ผลการศึกษาประเด็นปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ด้านการสั่งการ พบว่า การจัดการของผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการสั่งการตามหน้าที่ความรับผิดชอบชี้แนะบุคลากรนิเทศงานและการติดตามผลเพื่อให้งานดำเนินไปตามแผนหรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ หน่วยงานขององค์กรเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์ไม่มีปัญหาและอุปสรรคทางด้านการสั่งการเพราะเจ้าหน้าที่บุคลากรทุกคนทำตามคำสั่งและนโยบายกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืชเจ้าหน้าที่ทุกคนจะมุ่งในการทำงานของตนที่ได้รับมอบหมายเน้นการทำงานอย่างเป็นระบบ และปัญหาในการสั่งการของเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์ คือ 1) เจ้าหน้าที่หรือบุคลากรคนใดที่มาทำงานสายจะไม่รู้ข่าวสารเลย 2) มีการนำคำสั่งการไปปฏิบัติน้อย 3) การสื่อสารที่ผิดพลาดทางโทรศัพท์เพราะเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์ตั้งอยู่บนภูเขา 4) มีขอบเขตให้ปฏิบัติงานตามกรอบของแต่ละหน่วยของผู้พิทักษ์ป่า ผลการศึกษาประเด็นปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ด้านการควบคุม พบว่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์เป็นสำนักงานหรือหน่วยงานราชการที่มีหัวหน้าที่เหมาะสมแก่การท่องเที่ยวปัญหาที่พบเจอในแหล่งท่องเที่ยวของเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์ คือ 1) นักท่องเที่ยวไม่ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ 2) เจ้าหน้าที่มีน้อยไม่เพียงพอ กับจำนวนของนักท่องเที่ยว 3) นักท่องเที่ยวไม่เข้าใจในระบบของหน่วยงานองค์กรเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์ 4) เป็นพื้นที่ขนาดเล็กและไม่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวจำนวนมาก และ 5) กฎระเบียบของเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์ไม่เอื้อต่อการท่องเที่ยว

3. แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กรณีศึกษาเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์ ตำบลบึงงาม อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการวิจัยพบว่า ประกอบด้วย 1) ด้านการวางแผน คือ (1) เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์จะประชุมกับเจ้าหน้าที่บุคลากรอยู่เสมอ (2) นำเจ้าหน้าที่ไปศึกษาดูงาน นอกสถานที่เมื่อมีโอกาส (3) ด้านการวางแผนแนวทางการแก้ไขของเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์จะปฏิบัติตามกฎระเบียบของกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช บุคลากรหรือผู้อาศัยอยู่ในเขตห้ามล่าจะต้องปฏิบัติงานให้มีระเบียบวินัยในการทำงาน ตามกฎระเบียบของกฎหมายหรือมาตรการเพื่อให้เกิดปัญหาน้อยที่สุดในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์มีการจัดเก็บข้อมูลเพื่อนำเสนอแนวทางการแก้ไขใช้เทคนิคในการแก้ไขปัญหาในท้องประชุม ผลการศึกษาประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ 2) ด้านการจัดองค์การ พบว่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์จะเน้นปฏิบัติตามกฎระเบียบราชการของกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืชเป็นหลักจะจัดประชุมทำตามความเข้าใจขององค์กรและบุคลากรหรือจะต้องมีความเข้าใจในการจัดการกฎระเบียบของเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์ และบังคับให้เจ้าหน้าที่บุคลากรทำตามกฎของกรมอุทยานแห่งชาติ

สัตว์ป่าและพันธุ์พืช เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์เน้นปฏิบัติงานตามหน่วยงานของรัฐไม่เน้นในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว แต่มีการจัดอบรมเจ้าหน้าที่เดือนละครั้งหรือก่อนปฏิบัติงานเพื่อให้เจ้าหน้าที่มีระเบียบวินัยและช่วยเสริมศักยภาพให้กับเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ความสามารถต่อการปฏิบัติงานบุคลากรไม่มีความรู้ในด้านการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ผลการศึกษาประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ 3) ด้านการสั่งการ พบว่า เนื่องจากการสั่งการจากผู้คณะบริหารเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์ จึงไม่ค่อยมีปัญหาในด้านการสั่งการมีการสั่งการที่ชัดเจนและรับคำสั่งโดยตรงทุกคนต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เจ้าหน้าที่และบุคลากรจะต้องกระตือรือร้นในการมารับฟังข่าวสารเป็นประจำทุกวันมีวินัยในตัวเองเพื่อที่จะมีการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ผลการศึกษาประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ 4) ด้านการควบคุม พบว่า เน้นการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานในส่วนต่าง ๆ ขององค์กรเพื่อให้งานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดสอดคล้องไปตามแผนคำสั่งและหลักการที่วางไว้เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์จะประชาสัมพันธ์ถึงแก่นักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์ให้มีความสนใจในกฎระเบียบหรือแจกเอกสารประชาสัมพันธ์ให้แก่นักท่องเที่ยวปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดเพื่อที่จะไม่ให้เกิดอันตรายแก่ตนเองหรือผู้อื่น เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์จะทำความเข้าใจกับบุคลากรและนักท่องเที่ยวให้ปฏิบัติตามกฎของเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์และใช้ข้อกฎหมายของกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์เพื่อที่จะได้นำมาใช้ในการควบคุมเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กรณีศึกษาเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์ ตำบลบึงงาม อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กรณีศึกษาเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์ ตำบลบึงงาม อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า จะควบคุมตามนโยบายของกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช 1) เน้นกฎระเบียบของหน่วยงานเป็นหลัก 2) มีกฎระเบียบทางราชการ 3) อยู่ในกฎระเบียบของกฎหมายและควบคุมเจ้าหน้าที่ให้มีความใส่ใจกับองค์กร ในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติไม่ว่าจะเป็นสิ่งต่าง ๆ ที่นำมาสร้างหรือตกแต่งพื้นที่จะต้องเป็นวัสดุที่มีในธรรมชาติ

2. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กรณีศึกษาเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์ ตำบลบึงงาม อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า 1) การสื่อสารที่ผิดพลาดจากเจ้าหน้าที่และนักท่องเที่ยว 2) เขตห้ามล่าสัตว์ป่าอยู่บนภูเขาอาจจะมีปัญหาเรื่องสัญญาณโทรศัพท์ 3) เจ้าหน้าที่ให้บริการนักท่องเที่ยวเฉพาะด้านไม่มี 4) ขาดจุดดึงดูดหรือจุดที่สนใจอื่นที่รองรับนักท่องเที่ยวได้ และ 5) อาคาร และสถานมีน้อยไม่พอรองรับนักท่องเที่ยว

3. เพื่อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กรณีศึกษาเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์ ตำบลบึงงาม อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ประกอบด้วย 1) ด้านการวางแผน อาทิ นำเจ้าหน้าที่ไปศึกษาดูงาน นอกสถานที่เมื่อมีโอกาส 2) ด้านการจัดองค์กร คือ ควรมีการอบรม หรือสร้างความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้อยู่เสมอ 3) ด้านการสั่งการ เจ้าหน้าที่ทุกคนต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด และจะต้องกระตือรือร้นในการมารับฟังข่าวสารเป็นประจำ และ 4) ด้านการควบคุม เน้นการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานในส่วนต่าง ๆ ขององค์กรเพื่อให้งานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดสอดคล้องไปตามแผนคำสั่งและหลักการที่วางไว้เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำผาน้ำทิพย์

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กรณีศึกษาเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำน้ำทิพย์ ตำบลบึงงาม อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กรณีศึกษาเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำน้ำทิพย์ ตำบลบึงงาม อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวคือ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำน้ำทิพย์มีการเลือกวัตถุประสงค์นโยบายโครงการและวิธีปฏิบัติเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์นั้น เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำน้ำทิพย์มีการกำหนดวัตถุประสงค์สำหรับช่วงเวลาข้างหน้าและกำหนดสิ่งที่จะกระทำต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์มีการวางแผนตามนโยบายกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืชมีการวางแผนทางด้านการบุคลากรตามที่ได้รับมอบหมายอีกส่วนมีการวางแผนให้สอดคล้องกับนโยบายของกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืชในการวางแผนของเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำน้ำทิพย์จะต้องสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ของเขตห้ามล่ามีวัตถุประสงค์ของงานเน้นในการรักษาสิ่งแวดล้อมให้มีความสมบูรณ์ทางธรรมชาติของป่าไม้เป็นหลักและยังมีการดำเนินงานที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายปฏิบัติงานตามกรอบของแต่ละหน่วยงานของผู้พิทักษ์ป่า จัดประชุมวางแผนหน่วยงานเกี่ยวกับการจัดการแหล่งท่องเที่ยวในทุก ๆ เดือนของคณะผู้บริหารหรือบุคลากรเจ้าหน้าที่ สอดคล้องกับแนวคิดของชูชัย สมบัติกร (2552, น.18) กล่าวว่าไว้ว่า ศักยภาพ คือ คุณลักษณะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของบุคคล ได้แก่ ความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะอื่น ๆ เช่นอุปนิสัย ทัศนคติ และบุคลิกภาพ เป็นต้น ซึ่งสามารถ วัดได้และต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ค่านิยม และเป้าหมายขององค์กรเพื่อให้การปฏิบัติงานทำหน้าที่ของตนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

2. ปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กรณีศึกษาเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ถ้ำน้ำทิพย์ ตำบลบึงงาม อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวคือ ปัจจัยที่เป็นปัญหาเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำน้ำทิพย์บุคลากรหรือเจ้าหน้าที่มีน้อยและมักพบปัญหาในองค์กรหน่วยงานในด้านการวางแผนไม่มีเจ้าหน้าที่ในด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเฉพาะด้าน การจัดสรรงบประมาณมีน้อยหรือการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอและยังห่างไกลจากแหล่งชุมชนหรือหมู่บ้าน ไฟฟ้าและน้ำประปาเข้าไปไม่ถึงเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำน้ำทิพย์ การจัดการด้านการวางแผนในบางส่วนเป็นไปตามกำหนดการหรือมีความล่าช้าวัตถุประสงค์ที่ใช้ในการจัดการ แหล่งท่องเที่ยวอาจยังไม่พอต่อการทำงานมากนัก

3. แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กรณีศึกษา เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำน้ำทิพย์ ตำบลบึงงาม อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการวางแผน กล่าวคือ เนื่องจากการสั่งการจากผู้คณะบริหารเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำน้ำทิพย์ จึงไม่ค่อยมีปัญหาในด้านการสั่งการมีการสั่งการที่ชัดเจนและรับคำสั่งโดยตรงทุกคนต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด บุคลากรจะต้องกระตือรือร้นในการมารับฟังข่าวสารเป็นประจำทุกวันมีวินัยในตัวเองเพื่อที่จะมีการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของอาภรณ์ ภูววิทยาพันธ์ (2552, น.45) กล่าวถึง ความหมายของศักยภาพว่า ความสามารถที่คาดหวังของตำแหน่งงานเนื่องจากความสามารถที่กำหนดขึ้นจะนำไปสู่ผลลัพธ์หรือเป้าหมายที่คาดหวังของแต่ละตำแหน่ง

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ประชาชนควรงดการเข้าไปหาของป่าหรือล่าสัตว์ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำน้ำทิพย์ เพื่อไม่ให้ทรัพยากรในป่าลดลงจนทำลายความสมดุลของระบบนิเวศ

1.2 นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำน้ำทิพย์ ควรรักษาความสะอาดไม่ควรทิ้งขยะในพื้นที่และไม่ควรขีดเขียนตามหินหรือหน้าผาที่เป็นจุดชมวิว เพื่อให้คงความสวยงามของธรรมชาติให้คนรุ่นต่อ ๆ ไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาแนวทางการยกระดับการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำพาน้ำทิพย์
- 2.2 ควรศึกษาค่านิยมของประชาชนที่มีต่อสิ่งแวดล้อม เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำพาน้ำทิพย์

กิตติกรรมประกาศ

คุณค่าจากการวิจัยเรื่องศักยภาพในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กรณีศึกษาเขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำพาน้ำทิพย์ ตำบล บึงงาม อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ดนี้ ขอมอบแด่ คุณครู อาจารย์ ทุก ๆ ท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาแก่ข้าพเจ้าและคุณ งามความดีจากงานวิจัยนี้ ขอมอบให้ บิดาและมารดา อันเป็นที่รักยิ่ง ของข้าพเจ้า หากประโยชน์ คุณค่า และความรู้ทางวิชาการ ของงานวิจัยนี้ จะทำให้นักศึกษาและผู้อ่านเกิดประโยชน์ เป็นพลเมืองที่มุ่งมั่น จริงจังในการทำงาน เข้มแข็ง มีคุณภาพและ จินตนาการ ไม่ยึดติดในกรอบที่คนอื่นกำหนดให้ ผู้เขียนขออุทิศความดีดังกล่าว ต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด สถาบันการศึกษา อันทรงเกียรติ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2552). *เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำพาน้ำทิพย์*. สืบค้นเมื่อ 6 พฤศจิกายน 2563, จาก <http://oldweb.most.go.th>.
- ชูชัย สมितिไกร. (2552). *การสรรหาคัดเลือกและการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร*. (พิมพ์ครั้งที่ 3X. กรุงเทพฯ: วิพรีน.
- บานเย็น ชาญธนวัฒน์. (2545). *การท่องเที่ยวกับผลกระทบต่อชุมชนชาวไทยใหญ่ กรณีศึกษาหมู่บ้านถ้ำลอด ตำบลถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน*. สืบค้นเมื่อ 6 พฤศจิกายน 2563, จาก <https://madlab.cpe.ku.ac.th>.
- ภัทรพงศ์ อินทรกำเนิด และคณะ. (2553). *รายงานการวิจัยระบบวัดกรรมรายสาขาเพื่อพัฒนาระบบเศรษฐกิจฐานความรู้และเชิง สร้างสรรค์ กรณีศึกษาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายด้านการศึกษามหาภาค สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา.
- ระบบออนไลน์. (2559). *เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำพาน้ำทิพย์*. สืบค้นเมื่อ 6 พฤศจิกายน 2563, จาก <https://web.facebook.com/ผามอกมิวาย-เขตห้ามล่าสัตว์ป่าถ้ำพาน้ำทิพย์-จังหวัดร้อยเอ็ด-612115762285997>.
- เศียร เสวต. (2532). *ศักยภาพที่ยิ่งใหญ่ของมนุษย์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ชีวิต
- สมพันธ์ เตชะอธิก. (2540). *การพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรชาวบ้าน*. กรุงเทพฯ: เจริญวิทย์การพิมพ์.
- สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). *การประเมินศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอเมือง จังหวัดตราดเพื่อ จัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ*. สืบค้นเมื่อ 5 พฤศจิกายน 2563, จาก <http://thesis.swu.ac.th>.
- อาภรณ์ ภูวิทยาพันธ์. (2552). *Competency Development Roadmap (CDR)*. กรุงเทพฯ: เอช อาร์เซ็นเตอร์.